

XXè Aniversari de les Capitals de la Cultura

(Dilluns 13 juny 2005, Sala d'actes del Museu d'Història de Catalunya, Palau del Mar)

La ciutadania de Lleida ha rebut amb orgull i satisfacció l'elecció com a Capital de la Cultura Catalana de l'any 2007. I quan parlo de la ciutadania no utilitzo aquesta expressió en abstracte, sinó que recullo una immensitat de missatges de felicitació, tan públics com privats, de la pràctica totalitat de les entitats cíviques i d'una munió de ciutadans anònims que s'han pres la capitalitat com un premi i, a la vegada, un repte. Mig en broma, mig en serio, sembla com si haguéssim guanyat uns Jocs Olímpics...

I avui commemorant els vint primers anys de les Capitals de la Cultura, en aquest marc privilegiat i sentint el recolzament institucional del màxim representant de la sobirania popular de Catalunya, entenc que la ciutat de Lleida no en farà unes Olimpíades al 2007, però sí que assumeix una alta responsabilitat, la d'entroncar, tot i que indirectament, amb ciutats com Atenes, Florència, Amsterdam, Berlín, París... el bressol de la cultura europea. I aquesta és una feina olímpica!

La intenció de la ciutat de Lleida és, per un costat, estar a l'alçada de les expectatives aixecades entre la ciutadania, que amb més de 250 adhesions a la nostra candidatura va demostrar la voluntat d'oferir a tota Catalunya el millor de la nostra manera d'entendre el país; i, per un altre costat, intentar estar a l'alçada de la feina feta en favor de la promoció de la llengua i la cultura catalana que han portat a terme les capitals culturals precedents, Banyoles i Esparreguera, i que l'any vinent li tocarà fer a Amposta.

Gràcies a l'exemple d'aquestes tres primeres capitals de la cultura catalana, nosaltres podem enfocar els nostres esforços amb més serenitat i una guia més clara que aquells que han tingut l'honor de ser pioners. Però la ciutat de Lleida vol exercir la seva responsabilitat i la seva capitalitat ajudant a donar un nou impuls a la significació social que ha de tenir per a qualsevol localitat ser la capital de la cultura dels Països Catalans.

A Lleida, volem enfocar l'any 2007 destacant el tres-cents aniversari de la caiguda de la Seu Vella. I no estic parlant d'un fet local, sinó d'allò que va suposar el començament de la invasió borbònica de Catalunya. L'Onze de Setembre de 1714 va començar l'any 1707 a la ciutat de Lleida. Per a nosaltres té una gran força simbòlica que tres-cents anys després sigui la ciutat de Lleida la que agafi la torxa de representar una cultura arrelada al poble, apassionadament singular i amb capacitat de projecció mundial.

Aquella cultura que es va voler esborrar de manera sagnant no només es manté més viva que mai, sinó que es dota de mecanismes simbòlics, com una capitalitat cultural, que han de servir per mantenir encesa poble a poble una flama que d'altres voldrien veure apagada. La cultura popular està estretament lligada al gaudi ciutadà, i a Catalunya, tres segles de constant defensa de la nostra identitat, ens ha ensenyat a passar-ho bé al mateix temps que enarborem la bandera de la reivindicació.

Així doncs, m'agradaria fer en aquest moment de moderat abanderat de les ciutats que han estat i de les que serem capitals de la cultura catalana per agrair al president del Parlament de Catalunya l'inestimable suport que demostra

als Ajuntaments que apostem per aquest mecanisme simbòlic de defensa de la nostra identitat cultural.

I voldria aprofitar per fer una reflexió en veu alta: El Govern de la Generalitat no pot estar-ne al marge i ha de compartir amb els Ajuntaments elegits aquest goig i aquesta responsabilitat. Entre tots hauríem d'aconseguir que ser Capital de la Cultura Catalana sigui un repte i una oportunitat per als municipis que vulguin implicar-se. I això requereix d'una aposta no només intel·lectual i creativa, també exigeix un recolzament institucional i financer decidit més enllà dels esforços que hi fem els Ajuntaments.

La nostra candidatura portava el lema de “Lleida és capital cada dia”, perquè volem donar el millor de nosaltres mateixos dia a dia. Aquests mateix esperit em fa proclamar que “la cultura catalana ha de tenir una capital cada any”. Moltes gràcies.